DANIELA-LUMINIȚA IVANOVICI

DIALOGURI CU TRECUTUL

STUDII DE ISTORIE, RELIGIE ȘI MITOLOGIE

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ

DIALOGURI CU TRECUTUL

STUDII DE ISTORIE, RELIGIE ȘI MITOLOGIE

Referenți științifici: Pr. Prof. Univ. Dr. Ioan Vasile Leb
Pr. Prof. Univ. Dr. Gabriel Gârdan

ISBN 978-606-37-2230-1

Tehnoredactare: Arhid. Dan-Grigore Văscu

Universitatea Babeș-Bolyai
Presa Universitară Clujeană
Director: Codruța Săcelean
Str. Hașdeu nr. 51, 400371, Cluj-Napoca, România
Tel./Fax: (+40) – 264 – 597. 401
e-mail: editura@editura.ubbcluj.ro
http://www.editura.ubbcluj.ro/

DANIELA-LUMINIȚA IVANOVICI

DIALOGURI CU TRECUTUL

STUDII DE ISTORIE, RELIGIE ȘI MITOLOGIE

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ
2024

CUPRINS

INTRODUCERE

Volumul de față s-a născut din dragostea pentru două domenii academice, Istoria Religiilor și Bizantinologie. Primul m-a captivat încă din copilărie, când citeam fascinată mituri din spațiul grec, egiptean și nordic. Introducerea în istoria lumii bizantine a avut loc mai târziu, în perioada studiilor universitare, când am cercetat, în cadrul lucrărilor de licență, masterat și doctorat, teme ca: diaconatul feminin, educația femeilor și aportul lor cultural sau perspectiva societății bizantine asupra eunucilor și a conceptului de „masculin"/„feminin". Date fiind aceste două preocupări, volumul de față cuprinde studii (publicate anterior sau care apar doar aici) din cele două domenii amintite, fiind structurat în două secțiuni .

Partea I, **Mituri, credințe și simboluri**, reunește studii pe care le-am publicat în perioada 2017-2020 și care reflectă preocuparea personală pentru miturile Greciei, Traciei și Daciei antice. Am abordat teme precum rolul oracolului în polisurile grecești, simbolismul peșterii în credințele triburilor tracice din sudul Dunării sau imaginea lui Zalmoxis în sursele antice și în propaganda comunistă. De asemenea, m-am aplecat și asupra mitologiei populare românești, unde am analizat originea credinței în deochi („ochiul rău"), mitul Zburătorului și reprezentările Raiului.

Partea a II-a, **Femeia în Bizanț. Educație, cultură și spiritualitate**, cuprinde publicații care s-au născut în urma cercetărilor realizate pentru teza de doctorat, care a avut titlul

„Rolul cultural al femeii în perioada dinastiei Paleolog". De aceea, am analizat principalele surse bizantine, hagiografice și cronici, pentru a oferi o imagine mai completă a societății și a rolului femeii. De asemenea, am realizat studii despre versurile gnomice ale sfintei Casia, singura femeie imnograf din lumea bizantină, am vorbit despre cum se realiza educația copiilor în familia bizantină și am analizat modalitățile de participare ale femeilor la viața intelectuală bizantină.

Studiile din volum utilizează o abordare interdisciplinară, combinând istoria, religia, mitologia, antropologia și alte domenii pentru a oferi o analiză complexă a temelor abordate. Ele se adresează atât publicului larg, cât și specialiștilor din domeniile istorie, teologie și istoria religiilor. Ele reprezintă doar o deschidere spre două lumi extrem de bogate și fascinante, mitologia și cultura bizantină.

ISBN: 978-606-37-2230-1